

"Nezávislé" hlasovací mašinky

06.dubna 2004 Ivan Langer

Co to je nezávislost? Je to vůbec nějaká hodnota? Znamená nezávislost nebýt členem strany, anebo spíše stav uchování svých vlastních názorů, které se mohou podobat dalším - např. členům jedné politické strany? To vše je jen zlomek otázek spojených s problémem tzv. nezávislosti. Zkusím na některé z nich odpovědět

Tak za prvé, zcela souhlasím s tím, co kdysi kdosi moudrý prohlásil. Tedy, že nezávislí mohou být pouze nebožtíci. To platí ve všech životních situacích. V politice to však platí dvojnásob. Už tím, že člověk má nějaké názory na věci veřejné, což je první předpoklad k tomu, aby se vůbec do politiky zapojoval, se stává závislým. Závislým na svých vlastních názorech. To platí i v těch případech, kdy politik mění své názory denně nebo žádné nemá. I tehdy je totiž závislý - na své bezpáteřnosti nebo hlouposti. S tím souvisí také jedna další důležitá součást našeho já. Součástí, na níž je většina z nás bohudík aspoň trochu závislá, naše svědomí. Naše svědomí nám zpravidla nedovolí, abychom jeden den prohlásili že k rozvoji sociálního státu „zdroje jsou“ a druhý den začali s tzv. „reformou veřejných financí“. Závěr první tedy zní: absolutní nezávislost neexistuje.

Připusťme, že existuje jakási relativní nezávislost. A řekněme rovnou, že jí rozhodně není odmítání členství v politické straně. To samo o sobě totiž nesvědčí vůbec o ničem. Podstatně hodnotnější je uchování a obhajoba našich vlastních názorů i v situaci, kdy jsou tyto názory naprosto nepopulární a menšinové. Jeden příklad za všechny - Churchillovo odmítnutí chování vlády v době mnichovské krize, kdy se vláda s opozicí za asistence médií poplácávaly po zádech, že zabránily světovému konfliktu. Mínilo-li nezávislostí toto, pak je to hodnota, kterou stojí za to obhajovat. A zde je právě jádro pudla. Za tzv. Koalici se do PS dostali také dva tzv. nezávislí poslanci. Táňa Fischerová a Sváta Karásek. Oba během svého dosavadního parlamentního působení prokázali, že nečlenství v politické straně opravdu vůbec nic neznámá. Od obou jsme prozatím slyšeli jen velmi málo názorů a viděli jen velmi málo návrhů. Za to při hlasování jim to jde tak, že by se za to nemuseli stydět ani členové toho nejtvrďšího špidlovského jádra ČSSD. Zatímco řada vládních poslanců kritizuje vládu tu zleva, tu zprava a nutí jí dělat kompromisy, oba tzv. nezávislí jako na povel zvedají ruce a tuckají na tlačítka. Oba „nezávislí“ zákonodárci se chovají spíše jako Špidlovy či Marešovy „hlasovací mašinky“. Co jim oba jmenovaní pánové vlijí do intelektuálních nádržek, to z nich zase vyleze hlasovacími komínky. Beze stopy zpracování a bez odpadu. Inu, smutný a trapný, avšak také zasloužený a předvídatelný konec tzv. nezávislosti.